

Socialdepartementet

Yttrande över Ett modernare socialförsäkringsskydd för gravida**Sammanfattning**

Jönköpings kommun ser mycket positivt på förslagen till ett förändrat socialförsäkringsskydd som ger gravida kvinnor ett skydd som är jämlikt med de som erhåller sjukpenning. Förslagen kan bidra till en förbättrad arbetsmiljö och hälsa för de anställda. Det är också en viktig förändring ur ett jämställdhetsperspektiv.

Det är positivt att graviditetspenningen förlängs och att den blir icke-behovsprövad från och med de sista sju dagarna innan beräknad förlossning. Kvinnor som använder föräldrapenning under graviditeten har idag färre dagar med föräldrapenning kvar att utnyttja tillsammans med barnet eller för att kunna kombinera arbetsliv och familjeliv under barnets kommande år. Det blir också färre dagar att dela med den andra föräldern och därmed sämre förutsättningar för ett jämställt uttag av föräldrapenning. Förslaget innebär att kvinnor inte behöver använda föräldrapenning innan barnet är fött.

Förslaget om att ta bort flerbarnstillägget för andra barnet innebär att antalet personer som behöver ekonomiskt bistånd ökar. Det innebär också att personer som i dag får ekonomiskt bistånd inte längre erhåller flerbarnstillägg för andra barnet. Om de hushåll med två barn och som erhåller ekonomiskt bistånd idag skulle kompenseras för bortfallet handlar det om cirka 85 000 kronor per år i ökade utgifter för Jönköpings kommun. Hur många nya som skulle ansöka om ekonomiskt bistånd till följd av ändringen är svårt att uppskatta. Konsekvenserna av att ta bort tillägget får betraktas som marginella. På totalen handlar det om ytterst få hushåll och kostnaderna för kommunerna är begränsade. En tidigare granskning av Riksrevisionen visar dessutom att tillägget inte träffar rätt utifrån ett fördelningspolitiskt perspektiv. Om motsvarade resurser i stället kan användas på ett sätt som ger andra och mer påtagliga fördelar verkar det vara ett rimligt förslag.

För att nå de nationella jämställdhetsmålen, där ekonomisk jämställdhet är ett av sex delmål, måste de ekonomiska systemen utformas utan diskriminering mot någon specifik grupp. Kvinnor som är gravida och som får en nedsatt arbetsförmåga förlorar ekonomiskt, både på kort och lång sikt. Det är dock viktigt att de inte förlorar mer än vad de skulle ha gjort om den nedsatta arbetsförmågan hade berott på sjukdom. Att se över socialförsäkringsskyddet för gravida och jämställa med det skydd som finns i inom ramen för reglerna kring sjukpenning är därför viktigt utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Det är dock viktigt att se till hela samhället och hur förutsättningarna ser ut när det gäller kvinnors och mäns livsinkomst. Beroende på åldersgrupp varierar

livsinkomstskillnaderna mellan könen från tre till fyra miljoner kronor. Det beror dels på löneskillnader och att kvinnor och män arbetar i olika sektorer, men det handlar också om en snedfördelning av föräldraledighet, deltid och vård av barn. Kvinnor tar längre föräldraledighet, avsätter mer tid från arbetet för att vårda sjuka barn och ägnar generellt sett mer tid åt omsorg av sina barn jämfört med män. Denna ökade omsorgsroll, i kombination med en större del av hushållsarbetet, resulterar i mindre flexibilitet för kvinnor att planera sina dagar och påverkar därmed kvinnors möjlighet att utforma sina liv.

Det går också att se att det finns skillnader i livsinkomst mellan de som har barn och de som inte har barn, och att mönstret ser olika ut för kvinnor och män. Kvinnor med barn har lägre livsinkomst än kvinnor utan barn. För män är det tvärtom, män som har barn har en högre livsinkomst än de utan barn. Detta pekar på en ytterligare dimension av ojämställdhet och kan delvis kopplas till skillnaderna i föräldraledighet, deltidsarbete och omsorgsansvar.

Förslaget om ett moderniserat socialförsäkringsskydd är ett steg i rätt riktning för att utjämna ekonomiska skillnader mellan kvinnor och män.

JÖNKÖPINGS KOMMUN

Ann-Marie Nilsson
Kommunalråd

Johan Fritz
Stadsdirektör